Gemeente Voorschoten

Nr. 84 Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/26/115353
Documentnummer:	504453
Datum:	05-11-2026 / verzonden: 5-11-2026
Onderwerp:	Drinkwateronderzoek Vlietwijk
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Hellemondt
Bijlage(n):	-

Geachte Raad,

Bij onderzoek door wooncorporatie Rijnhart Wonen (hierna: corporatie), is bij vijf van de 55 onderzochte sociale huurwoningen in Vlietwijk een verhoogde concentratie lood aangetroffen in de waterleidingen. Voor deze vijf woningen zijn direct door de corporatie maatregelen genomen. Momenteel wordt de omvang van het probleem onderzocht. De bewoners uit andere gebieden zijn door de corporatie geïnformeerd over wanneer hun water wordt onderzocht, wat zij tot die tijd uit voorzorg kunnen doen en waar zij terecht kunnen met vragen.

Inleiding

In de Commissie Samenleving & Bestuur Voorschoten op 29 oktober 2026 is de gemeenteraad geïnformeerd over de aangetroffen verhoogde concentraties lood in het drinkwater in vijf woningen in de wijk Vlietwijk. Ook is een raadsinformatiebrief toegezegd met daarin nadere informatie over de situatie, de aanpak en het vervolg. Deze raadsinformatiebrief is tot stand gekomen in overleg met de corporatie en de GGD.

Verantwoordelijkheden:

De GGD adviseert over medische- en milieukundige gezondheidsaspecten. De corporatie is eigenaar van haar sociale huurwoningen inclusief alles wat vastzit aan de woning, zoals ook de installaties en leidingwerk in de woning tot ca. een meter buiten de gevel. Dit maakt de corporatie primair verantwoordelijk voor de uitvoering van aanpassingen aan dit leidingwerk. Ook heeft de corporatie een zelfstandige informatieplicht. De gemeente is verantwoordelijk voor de publieke gezondheid en is daarom nauw betrokken.

Wat weten we

Vroeger werden in woningen loden waterleidingen gebruikt. In de meeste woningen zijn die inmiddels vervangen. Soms zitten er in huizen van vóór 1960 nog kleine stukken loden leiding. Daardoor kan er lood in het drinkwater komen.

De corporatie heeft bij het voorbereiden van renovatiewerkzaamheden in de wijk Vlietwijk in Voorschoten bij 55 huurwoningen het drinkwater laten onderzoeken. Bij vijf woningen blijkt te veel lood in het drinkwater te zitten.

Op 29 oktober jongstleden zijn de bewoners van de 55 onderzochte woningen geïnformeerd. Bij vijftig woningen waren de uitslagen onder de norm, bij de vijf andere woningen lagen de waarden bij enkele tappunten boven de norm. Het onderzoeksrapport met de duiding door het laboratorium volgt nog.

De bewoners van de vijf woningen met een te hoog loodgehalte in het drinkwater krijgen het advies om voorlopig geen kraanwater te drinken of te gebruiken bij het bereiden van maaltijden. Het is de bedoeling dat zij flessenwater gebruiken om te drinken, om te koken en eten te bereiden. Voor zuigelingen die flesvoeding krijgen wordt geadviseerd flessenwater te gebruiken dat geschikt is voor baby's. Dit staat op het etiket van de flessen. Bewoners kunnen het kraanwater wel gewoon gebruiken om te douchen, te wassen en het toilet door te spoelen.

De corporatie heeft aan de huurders van de vijf getroffen woningen flessen drinkwater aangeboden en een tegoedbon bij een supermarkt waarmee zij zelf water kunnen inkopen. Indien het waterprobleem niet opgelost is en de tegoedbon wel volledig is besteed, kunnen deze bewoners hiervoor contact opnemen met de corporatie.

Vervolgstappen

De corporatie zal vanaf 9 november aanstaande aanvangen met het vervangen van leidingen in de vijf getroffen woningen.

De 55 onderzochte woningen zijn deel van in totaal 84 corporatiewoningen in deelgebied A1. Bewoners van de resterende 29 woningen in deelgebied A1 zijn op 29 oktober geïnformeerd dat bemonstering van hun leidingwater – dus het onderzoek naar het loodgehalte in het (drink)water- op 9 november plaats zal vinden.

Op 30 oktober jongstleden hebben alle overige woningen van de corporatie, ouder dan 1960 (circa 370 woningen) een bericht gehad dat contact opgenomen zal worden voor bemonstering (testen van het water). Hierin wordt voorrang gegeven aan woningen met gezinnen met jonge kinderen (kinderen tot en met 7 jaar). De gemeente spant zich in bij het bepalen van de adressen met jonge kinderen, zodat die als eerste aan de beurt zijn. Dit gebeurt volgens de geldende wet- en regelgeving.

Communicatie en afstemming

In de brief van de corporatie aan bewoners staan richtlijnen en tips over loden leidingen. Bewoners krijgen een handelingsperspectief: de kraan laten doorlopen, flessenwater bij twijfel, en contact met de corporatie. Gemeente en de corporatie hebben elk afzonderlijk contact met de GGD en stemmen onderling af. De gemeente communiceert via haar projectenpagina en sociale media. De corporatie werkt in samenwerking met de gemeente aan een informatiebrief voor de bewoners van particuliere woningen (voormalig bezit gemeentelijk woningbedrijf en Woonzorg Nederland). De corporatie heeft contact opgenomen met Huurderkompas en ook de bewonerscommissie (deelgebied A1, Vlietwijk) is geïnformeerd.

Na de bekendmaking nam het bezoek aan de pagina significant toe. De gemeente houdt de informatie actueel en monitort vragen en signalen van bewoners.

Het onderzoek van alle woningen kost tijd; de capaciteit van laboratoria is helaas beperkt. De corporatie noemt daarom geen einddatum, wel de volgorde en de voorrang voor risicogroepen.

Toezeggingen door corporatie aan de gemeente:

- De corporatie biedt de huurders van de vijf getroffen woningen de mogelijkheid om middels een tegoedbon gebruik te maken van flessenwater tot het probleem is opgelost.
- Huurders van sociale huurwoningen, die binnen de risicogroepen (zwangere vrouwen, vrouwen met een zwangerschapswens en kinderen tot en met 7 jaar) vallen kunnen zich melden bij de corporatie. De corporatie zal in dat geval op individuele basis afspraken maken over de situatie, zorgen en planning.
- Alle woningen van de corporatie van vóór 1960 in Voorschoten worden onderzocht. Voorrang krijgen huishoudens met kinderen onder de 8 jaar of zwangere vrouwen, woningen waar bewoners lood hebben gezien, en de oudste woningen.

- Bewoners die zich zorgen maken, kunnen de corporatie bellen, mailen of langskomen op het wijkkantoor in Vlietwijk, en foto's van hun leidingen sturen.
- De corporatie informeert de gemeente en bewoners na elke meetronde over de uitkomsten en de planning, en altijd vóórdat de corporatie dit openbaar maakt.
- De corporatie stuurt alle particuliere eigenaren van voormalige huurwoningen in Vlietwijk een brief. Zij kunnen aansluiten bij het drinkwateronderzoek dat de corporatie laat uitvoeren bij haar huurwoningen in de wijk. De kosten van het onderzoek zijn in dat geval voor particuliere woningeigenaren zelf. Woningeigenaren die hun drinkwater willen laten onderzoeken, kunnen zich aanmelden via de website van de corporatie: www.rijnhartwonen.nl/projecten/vlietwijk.

Toezeggingen gedaan tijdens Commissie Samenleving & Bestuur Voorschoten, d.d. 29-10-2026:

- Om te voorkomen dat een tekort aan flessenwater ontstaat bij de lokale supermarkten zijn de volgende partijen hierover geïnformeerd door de gemeente: Van der Valk, Aldi, Jumbo, Hoogvliet en Albert Heijn. De gemeente zal de beschikbaarheid van flessen drinkwater blijven monitoren.
- Met de corporatie wordt besproken of zij hun onderzoeken kunnen delen met de raad.
- De gemeente heeft met de corporatie contact gehad over de koopwoningen in Vlietwijk, voormalig bezit van het gemeentelijk woningbedrijf en Woonzorg Nederland. De corporatie biedt de bewoners van deze koopwoningen op eigen kosten de mogelijkheid om mee te doen met het onderzoek naar drinkwater. Op de website van de corporatie kunnen particuliere eigenaren hiervoor een formulier invullen en inzenden. Deze mogelijkheid zal worden herhaald in een nog te sturen brief.
- De gemeente heeft aan de GGD gevraagd of het medisch zinvol is om bewoners van de vijf getroffen woningen te screenen en of zij voorrang kunnen krijgen voor een medische gezondheidscheck.

Vanuit de GGD verstrekte medische informatie:

1. **De gezondheidsrisico's en noodzakelijke maatregelen voor de vijf getroffen woningen (bron: GGD);**

Gezondheidsrisico's

Gezondheidsrisico's ontstaan door jarenlange blootstelling aan loodconcentraties. Blootstelling kan plaatsvinden via inname van vervuilde grond (vooral bij kinderen met 'hand-mond-contact'), via een hobby met lood, via oude verflagen die lood bevatten, via nieuwe leidingen of kranen en via oude loden leidingen.
Lood kan invloed hebben op de gezondheid van jonge kinderen. Als ongeboren kinderen en jonge kinderen het binnenkrijgen, kan dat gevolgen hebben voor de ontwikkeling van hun zenuwstelsel en hersenen. Het is daarom belangrijk dat kinderen zo weinig mogelijk lood binnenkrijgen. Dat geldt ook voor zwangere vrouwen en voor vrouwen die zwanger willen worden.

Er zijn veel zaken die van invloed zijn op hoe intelligent een kind is/wordt. Het is daarom niet mogelijk om vast te stellen of een kind minder intelligent is (geworden) doordat het langdurig een te hoge concentratie lood heeft binnengekregen.

Lood kan lang in het lichaam blijven. Dat komt doordat het zich opslaat in de botten en daar weer langzaam uit vrijkomt. Als iemand op kinderleeftijd te veel lood heeft binnengekregen, kan die persoon als volwassene nog steeds te veel lood in het bloed hebben. Dat kan een hogere bloeddruk of chronische nierziekten veroorzaken. Ook als je op volwassen leeftijd (langdurig) te veel binnenkrijgt kan dat leiden tot een hogere bloeddruk en een grotere kans op nierziekten.

Maatregelen

Bij een te hoog gehalte lood in het drinkwater (5 microgram/liter) is het advies van de GGD om loden leidingen te vervangen. In de tussentijd (tot aan vervanging) is het advies om flessenwater te gebruiken. Of water van een tap te gebruiken waar geen lood in het water zit. Eventueel, als het echt niet anders kan, kan toch tijdelijk (max enkele maanden) kraanwater gedronken worden, dan is het nodig om voorafgaand aan drinken van dat water, de leiding door te spoelen. Op de landelijke GGD website: GGD Leefomgeving - Loden drinkwaterleidingen staat deze informatie ook.

Eventuele voorzorgsmaatregelen voor de ongeveer 400 nog te onderzoeken woningen (bron: GGD);

De GGD adviseert op dit moment geen extra maatregelen te treffen voor de nog te onderzoeken woningen.
Bij de nu onderzochte woningen is in 10% van de gevallen een te hoge concentratie lood aangetroffen in de waterleidingen. De verwachting is dat voor een groot deel van de 400 woningen die nog worden onderzocht geldt dat het loodgehalte onder de grenswaarde zit. Maatregelen voor die huizen zullen naar verwachting niet nodig zijn. Gezondheidseffecten van blootstelling aan lood in lage concentraties via drinkwater kunnen ontstaan na langdurige blootstelling. Enkele weken/maanden extra blootstelling op de eventueel aanwezige jarenlange blootstelling is van geringe invloed op de bijdrage aan de totale blootstelling en dus op het (mogelijk) ontstaan van gezondheidsklachten.

Een uitzondering hierop zijn kwetsbare doelgroepen (zwangere vrouwen, vrouwen met een zwangerschapswens en kinderen tot en met 7 jaar. De GGD adviseert deze doelgroepen om flessenwater te gebruiken totdat duidelijk is of er lood in de waterleiding zit.

2. Is een gezondheidscheck voor bewoners zinvol (bron: GGD);

Als loodinname via kraanwater heeft plaatsgevonden door aanwezigheid van loden leidingen is het niet nodig -medisch zinvol- om een loodconcentratie in het bloed te bepalen. Blootstelling via inname van water afkomstig van loden leidingen leidt namelijk niet tot een bloedloodconcentratie waarvoor een behandeling nodig is. Het handelingsperspectief verandert derhalve niet door te weten hoeveel lood in het bloed zit. Om bovenstaande reden is het verlenen van voorrang voor een gezondheidscheck medisch niet noodzakelijk.

Een meting van lood in het bloed is alleen aan te raden bij een acute hoge blootstelling aan lood (een loodvergiftiging). Dan is ook therapie mogelijk (chelatie therapie). Dat gebeurt alleen bij ernstige klachten (bloedarmoede en neurologische verschijnselen).

Communicatie en het handelingsperspectief voor bewoners:
Landelijke GGD-pagina over lood en gezondheid. GGD Leefomgeving - Lood
Specifiek over lood in drinkwater: GGD Leefomgeving - Loden drinkwaterleidingen

Met deze brief beschouwt het college beschouwt de gedane toezegging over een Raadsinformatiebrief met nadere informatie over de situatie, de aanpak en het vervolg hiermee als afgedaan. Het college zal de raad nader informeren over de uitkomsten van onderzoeken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.